

LUONNOS:

Nuorisovaltuuston aloite koskien lasten ja nuorten valtuutettuja hyvinvointialueella

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nuorisovaltuustolla on läsnäolo- ja puheoikeus hyvinvointialueen keskeisissä toimitelmissä. Mahdollistavien rakenteiden lisäksi tarvitaan kuitenkin myös aito tahtotila ottaa nuoret mukaan päätöksentekoon. Aluevaltuuston 14.3.2023 hyväksymässä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osallisuusohjelmassa 2023–2025 nostetaan esille, että nuorisovaltuustojen tehtävänä on edistää nuorten ja päättäjien välistä vuoropuhelua. Nuorisovaltuuston mielestä hyvinvointialueen tuleekin pyrkiä rakentamaan avointa, turvallista ja kannustavaa vuoropuhelua nuorisovaltuuston ja hyvinvointialueen luottamushenkilöiden välillä.

Näkemyksemme mukaan tätä vuoropuhelua tukisi lasten ja nuorten valtuutettu -toimintamalli. Lasten ja nuorten valtuutetut ovat hyvinvointialueen luottamushenkilöitä, jotka on valittu toimimaan nuorisovaltuuston tukena. Heidän tehtävänä on edistää nuorten vaikuttamismahdollisuuksia ja toimia nuorten tukena päätöksentekoprosesseissa. Toiminnalla on myös demokratiakasvatuksellinen arvo. Vastaava toimintamalli tunnetaan kunnissa *kummivaltuutettu*-toimintana. Koemme kuitenkin, että nimeämällä kummivaltuutettujen sijaan *lasten ja nuorten valtuutettuja*, korostuu luottamushenkilöiden rooli kaikkien lasten ja nuorten oikeuksien puolesta puhujina – ei vain nuorisovaltuutettujen, jotka edustavat murto-osaa hyvinvointialueen nuorista.

Nuorisovaltuusto esittää, että jokainen hyvinvointialueen valtuustoryhmä nimeää henkilön, joka toimii nuorisovaltuuston tukena valtuustokauden ajan. Lasten ja nuorten valtuutetuiksi toivotaan nimettävän ensisijaisesti henkilöitä, joille nuorten äänen kuuluminen hyvinvointialueen päätöksenteossa on tärkeää, ja jotka tahtovat omalla toiminnallaan edistää lasten ja nuorten asemaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella. Valtuustoryhmillä ei ole velvoitetta nimetä lasten ja nuorten valtuutettua, vaan toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. Nuorisovaltuusto hyväksyy nimetyt lasten ja nuorten valtuutetut kokouksessaan ja myöntää heille läsnäolo- ja puheoikeuden nuorisovaltuuston kokouksiin. Tämän lisäksi tavoitteena on rakentaa vapaamuotoisempaa, matalan kynnyksen vuoropuhelua nuorisovaltuutettujen ja luottamushenkilöiden välillä.